

ΠΡΟΤΥΠΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ: « ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ»

ΤΙΤΛΟΣ:»ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ»

ΟΝΟΜΑΤΑ ΜΑΘΗΤΩΝ:

**Σοφία Πολίτη
Κατερίνα Σπαντιδάκη
Ιωάννα Σφακιανάκη
Βαγγέλης Προβιάς**

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Αναστασία Δεικτάκη, Κοινωνιολόγος

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2012-2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή

2. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ
  - 2.1. Έννοια- περιεχόμενο- Διακρίσεις του δικαιώματος
  - 2.2. Το ιστορικό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
  - 2.3. Νομική κατοχύρωση-
Διεθνείς διακηρύξεις & Άρθρα στο Ελληνικό Σύνταγμα
  - 2.4. Καταπάτηση- Παραβίαση του Δικαιώματος της Ελευθερίας
  - 2.5. Οργανισμοί που προστατεύουν τα ανθρώπινα δικαιώματα- Άτομα που αγωνίστηκαν για αυτά

3. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

5. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ- ΔΙΚΤΥΟΓΡΑΦΙΑ

6. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ελευθερία είναι το μεγαλύτερο δικαίωμα του ανθρώπου με τους περισσότερους αγώνες και θυσίες. Είναι το δικαίωμα του **"πράττειν και σκέπτεσθαι ελευθέρως"**. Είναι το δικαίωμα της ελευθερίας, το δικαίωμα να μην υφίσταται κανείς κανενός είδους καταναγκασμό. Αν πάρουμε τα πράγματα με την ιστορική τους σειρά, θα δούμε ότι οι αρχαίοι δεν αντιμετώπιζαν με τον ίδιο τρόπο την έννοια της ελευθερίας. Την αρχαία εποχή όλοι οι άνθρωποι δεν ήταν ελεύθεροι. Υπήρχαν οι δούλοι που ήταν κυρίως αιχμάλωτοι πολέμου ή άνθρωποι χρεωμένοι, που, για να ξεπληρώσουν το χρέος τους, πουλούσαν το σώμα τους στο δανειστή. Οι άνθρωποι αυτοί δεν είχαν κανένα δικαίωμα. Δεν μπορούσαν να ρυθμίσουν τη ζωή τους όπως ήθελαν, αλλά αναγκάζονταν να κάνουν ό,τι τους απαιτούσαν τα αφεντικά τους, οι οποίοι τους θεωρούσαν σαν πράγματα και όχι σαν ανθρώπους. Αντιθέτως, αυτοί οι οποίοι είχαν την προσωπική τους ελευθερία έκαναν ό,τι ήθελαν και όπως το ήθελαν.

Προσωπική ελευθερία είναι η εξασφάλιση που παρέχει το Σύνταγμα στον άνθρωπο για το ότι μπορεί να κινείται ελεύθερα, χωρίς να μπορεί κανείς να το περιορίσει ή να το φυλακίσει, εκτός όταν και όπως ο νόμος ορίζει. Είναι το σπουδαιότερο από τα ατομικά δικαιώματα του ανθρώπου και είναι για όλους το ίδιο. Ελευθερία της γνώμης και της σκέψης είναι το δικαίωμα κάθε ανθρώπου να εκφράζει ελεύθερα τις σκέψεις του.

2. ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

2.1. Έννοια- περιεχόμενο- Διακρίσεις του δικαιώματος

Το δικαίωμα της προσωπικής ελευθερίας εν στενή έννοια κατοχυρώνεται κυρίως από το άρθρο 3 παρ. 2 και 3 το οποίο προβλέπει ότι : «Όλοι όσοι βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια απολαμβάνουν την απόλυτη προστασία της ζωής, της τιμής και της ελευθερίας τους χωρίς διάκριση εθνικότητας, φυλής, γλώσσας και θρησκευτικών ή πολιτικών πεποιθήσεων». Εξαιρέσεις επιτρέπονται στις περιπτώσεις που προβλέπει το διεθνές δίκαιο. Απαγορεύεται η έκδοση αλλοδαπού που διώκεται για τη δράση του υπέρ της ελευθερίας. Η προσωπική ελευθερία είναι απαραβίαστη. Κανένας δεν διώκεται ούτε συλλαμβάνεται, ούτε φυλακίζεται, ούτε με οποιοδήποτε άλλο τρόπο περιορίζεται παρά μόνον όταν και όπως ορίζει ο νόμος. Μέσα στα πλαίσια εξάλλου της προσωπικής ελευθερίας εντάσσεται και το δικαίωμα του ατόμου για προστασία της υγείας του και της γενετικής του ταυτότητας, το δικαίωμα δηλαδή το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 5 παρ. 5 του Συντάγματος. Δεδομένου ότι τα δικαιώματα της προσωπικής ελευθερίας εν στενή έννοια και της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας αποβλέπουν μεν την προστασία του ίδιου εννόμου αγαθού, αυτού της ελευθερίας, καθιερώνουν όμως δύο διαφορετικά δικαιώματα, υπό την έννοια ότι προσεγγίζουν τις δύο όψεις του ίδιου εννόμου αγαθού της ελευθερίας, των οποίων το αντικείμενο διαφέρει όχι ποιοτικά αλλά και ποσοτικά, η ανάπτυξη στην παρούσα εργασία δεν μπορεί να είναι ενιαία. Για το σκοπό αυτό αναλύεται πρώτα το δικαίωμα της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας και εν συνεχεία το δικαίωμα της προσωπικής ελευθερίας εν στενή έννοια. Η σημασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου ήταν πάντα βαρύνουσα, όπως προκύπτει και από τις γνωστές επαναστάσεις του 18ου αιώνα, οι οποίες οδήγησαν στις πρώτες ανά τον κόσμο συνταγματικές κατοχυρώσεις των ανθρωπίνων

δικαιωμάτων: στην Αμερική, το 1776 με τη Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, δηλ. το αμερικανικό ομοσπονδιακό σύνταγμα, όπως βέβαια αυτό συμπληρώθηκε με τροποποιήσεις μέχρι το 1791, καθώς το αρχικό κείμενο δεν περιείχε διατάξεις ειδικές για τα ατομικά δικαιώματα. Επίσης, στη Γαλλία, το 1789 με τη Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη, η οποία αποτέλεσε πρότυπο για την κατοχύρωση των ατομικών δικαιωμάτων και σε άλλα ευρωπαϊκά κράτη.

Στην εποχή μας, η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία, καθώς η κατοχύρωσή τους είναι μεν δεδομένη από το Σύνταγμα κάθε χώρας και από συμβάσεις σε διεθνές επίπεδο, αλλά η παραβίασή τους εξακολουθεί να υφίσταται και να διευκολύνεται πολλές φορές από τα μέσα που προσφέρει πια η διαρκής τεχνολογική εξέλιξη. Έτσι, δεν είναι αρκετή μια απλώς τυπική διακήρυξή τους, αλλά η αποτελεσματική εφαρμογή τους και η προστασία του ατόμου. Αρχικά λοιπόν, μπορούμε να πούμε πως τα ατομικά δικαιώματα δεν είναι μόνο κατευθυντήριες αρχές, εντολές ή ευχές του Συντάγματος προς τα όργανα που ασκούν τη νομοθετική λειτουργία, αλλά αποτελούν αγώγιμες έννομες αξιώσεις. Μπορεί δηλ. ο πολίτης, σε ενδεχόμενη παραβίαση των δικαιωμάτων του, να στραφεί διοικητικά ή δικαστικά εναντίον του οργάνου που εξέδωσε διάταξη ή έπραξε αντίθετα προς τις συνταγματικά κατοχυρωμένες ελευθερίες. Τα ανθρώπινα δικαιώματα θέτουν, επομένως, ένα φραγμό στην άσκηση της κρατικής εξουσίας και λειτουργούν κατά διττό τρόπο αφενός, ορίζουν την έκταση εξουσίας του Κράτους, το πεδίο δηλ. εντός του οποίου η εξουσία υποχρεούται να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα και να μεριμνά για την εξασφάλιση των προϋποθέσεων ακώλυτης άσκησης των δικαιωμάτων του πολίτη. Αφετέρου, ορίζουν τι δεν πρέπει να κάνει η κρατική εξουσία. Με άλλα λόγια, το Κράτος οφείλει να απέχει από ενέργειες που προσβάλλουν τη σφαίρα της ελεύθερης κίνησης και δράσης του ατόμου μέσα στα περιθώρια που προδιαγράφει το Σύνταγμα.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι θεμελιώδεις ελευθερίες μας επιτρέπουν να αναπτύξουμε πλήρως και να χρησιμοποιήσουμε τις ανθρώπινες αρετές μας, τη νοημοσύνη μας, τα ταλέντα μας και τη συνείδησή μας και να ικανοποιήσουμε τις πνευματικές και άλλες ανάγκες μας. Αυτά βασίζονται πάνω στις αυξανόμενες απαιτήσεις της ανθρωπότητας για μια ζωή μέσα στην οποία η έμφυτη αξιοπρέπεια και η αξία κάθε ανθρώπου θα τυγχάνει σεβασμού και προστασίας. Η αποστέρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών δεν είναι μόνο μια ατομική και προσωπική τραγωδία αλλά επίσης δημιουργεί συνθήκες κοινωνικής και πολιτικής αναταραχής, ενσπείροντας τη βία και τη σύγκρουση μέσα και μεταξύ κοινωνιών και εθνών. Όπως δηλώνει η πρώτη πρόταση της Οικουμενικής Διακήρυξης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, ο σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια «αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της ελευθερίας, της δικαιοσύνης και της ειρήνης στον κόσμο».

2.2 Ιστορικό των Ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Το 539 π.Χ., τα στρατεύματα του Κύρου του Μεγάλου, του πρώτου βασιλιά της αρχαίας Περσίας, κατέκτησαν την πόλη της Βαβυλώνας. Αλλά οι επόμενες ενέργειές του ήταν αυτές που σήμαναν μια μεγάλη πρόοδο για τον Άνθρωπο. Ελευθέρωσε τους σκλάβους, διακήρυξε ότι όλοι οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα να επιλέγουν τη

θηρσκεία τους και εδραίωσε φυλετική ισότητα. Αυτές και άλλες αποφάσεις καταγράφηκαν σε ένα κύλινδρο από ψημένο πηλό στην Ακκαδική γλώσσα με σφηνοειδή γραφή. Το αρχαίο αυτό αρχείο, γνωστό σήμερα ως Κύλινδρος του Κύρου, θεωρείται ως ο πρώτος χάρτης ανθρωπίνων δικαιωμάτων στον κόσμο. Έχει μεταφραστεί και στις έξι επίσημες γλώσσες των του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και οι διατάξεις του προσομοιάζουν με τα τέσσερα πρώτα άρθρα της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Η Εξαπλώση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων από τη Βαβυλώνα, η ιδέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων γρήγορα εξαπλώθηκε στην Ινδία, στην Ελλάδα και τελικά στη Ρώμη. Εκεί, προέκυψε η έννοια του «φυσικού νόμου», αφού παρατηρήθηκε το γεγονός ότι οι άνθρωποι τείνουν να ακολουθούν συγκεκριμένους άγραφους νόμους στη ζωή τους και το Ρωμαϊκό δίκαιο βασιζόταν σε ορθολογικές ιδέες που προέκυπταν από τη φύση των πραγμάτων.

Έγγραφα που αποδεικνύουν τα δικαιώματα του ατόμου, όπως η Μάγκνα Κάρτα (1215), Αναφορά Δικαίου (1628), το Σύνταγμα των ΗΠΑ (1787), η Γαλλική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη (1789) και η Διακήρυξη Δικαιωμάτων, των ΗΠΑ (1791) είναι οι γραπτοί πρόγονοι πολλών από τα σημερινά έγγραφα περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι «βασικά δικαιώματα και θεμελιώδεις ελευθερίες που δικαιούνται όλοι οι άνθρωποι», τα οποία περιλαμβάνουν αστικά και πολιτικά δικαιώματα όπως το δικαίωμα στη ζωή και την ελευθερία, την ελευθερία σκέψης και έκφρασης, καθώς και την ισότητα ενώπιον του νόμου. Στα ανθρώπινα δικαιώματα περιλαμβάνονται, επίσης, κοινωνικά, πολιτιστικά και οικονομικά δικαιώματα, όπως το δικαίωμα της συμμετοχής στον πολιτισμό, το δικαίωμα στην τροφή, την ιατρική περίθαλψη, το δικαίωμα στην εργασία, την εκπαίδευση και το δικαίωμα στην παροχή στέγης.

Όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και ίσοι στην αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα. Είναι προικισμένοι με λογική και συνείδηση, και οφείλουν να συμπεριφέρονται μεταξύ τους με πνεύμα αδελφοσύνης. Στην αρχαία Μεσοποταμία μαρτυρούνται από το 2350 Π.Κ.Χ. περίπου οι αρχαιότεροι νομικοί κώδικες οι οποίοι περιλάμβαναν σε κάποιο βαθμό την έννοια του δικαιώματος. Η προέλευση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις κοινωνίες συχνά πήγαζε από θρησκευτικά ιερά κείμενα. Οι Βέδες, η Βίβλος, το Κοράνι και τα Ανάλεκτα του Κομφούκιου είναι μεταξύ των αρχαίων γραπτών πηγών που πραγματεύονται με ζητήματα όπως τα καθήκοντα, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του ατόμου. Η Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη, η οποία κυρώθηκε από την Γαλλική Εθνοσυνέλευση στις 26 Αυγούστου 1789. Πολλοί από τους σύγχρονους νόμους και οι περισσότερες από τις σύγχρονες ερμηνείες περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων προέρχονται από την σχετικά πρόσφατη ιστορία. Η αγγλική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του 1689 καθιστούσε παράνομες μια σειρά καταπιεστικών κρατικών ενεργειών στο Ηνωμένο Βασίλειο. Δύο σημαντικές επαναστάσεις έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια του 18ου αιώνα, η μία στις Ηνωμένες Πολιτείες το 1776 και η άλλη στη Γαλλία το 1789, οι οποίες οδήγησαν στην υιοθέτηση της Διακήρυξης της Ανεξαρτησίας των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και της Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη αντίστοιχα, κατοχυρώνοντας ορισμένα βασικά δικαιώματα. Επιπρόσθετα, η Διακήρυξη των Δικαιωμάτων της Βιρτζίνια του 1776 καθιέρωσε κάποια θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες.

Ακολούθησε η πρόοδος στη φιλοσοφία περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων από φιλοσόφους όπως ο Αμερικανός Τόμας Πέιν, ο Άγγλος Τζον Στιούαρτ Μιλ και ο Γερμανός Γκέοργκ Χέγκελ κατά τη διάρκεια του 18ου και του 19ου αιώνα. Ο όρος «ανθρώπινα δικαιώματα» ήρθε σε ύπαρξη πιθανώς στην περίοδο μεταξύ του έργου

Δικαιώματα του Ανθρώπου του Πέιν και των κειμένων του Γουίλιαμ Λόιντ Γκάρison στην εφημερίδα The Liberator ο οποίος έγραψε ότι προσπαθούσε να στρατεύσει τους αναγνώστες του «στο μεγάλο αγώνα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων». Στην Ελλάδα τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι κατοχυρωμένα σύμφωνα με το σύνταγμα αλλά και στο Αστικό Δίκαιο.

2.3. Νομική κατοχύρωση- Διεθνείς διακηρύξεις & Άρθρα στο Ελληνικό Σύνταγμα

Η αρχαία Ελλάδα, ιδίως στην Αθήνα του 5ου π.Χ. αιώνα, είχαν αναγνωριστεί, από την ιδεοκρατική φιλοσοφία, από τους Στωικούς και από σοφιστές, κάποιες πτυχές ατομικής ελευθερίας και το δικαίωμα αυτοκαθορισμού του αθηναίου πολίτη. Το δικαίωμα αυτό αποτελούσε το θεμέλιο της αθηναϊκής δημοκρατίας. Ωστόσο η απόλαυση των δικαιωμάτων αυτών και η συμμετοχή στις δημοκρατικές διαδικασίες ήταν προνόμια της τάξης των ελεύθερων πολιτών, ανδρικού μόνο γένους, ενώ παράλληλα υπήρχε ο θεσμός και η κοινωνική πραγματικότητα της δουλείας. Οι δούλοι δεν είχαν ανθρώπινα δικαιώματα και υποβάλλονταν ενίοτε σε σκληρή και απάνθρωπη μεταχείριση.

το ισχύον σήμερα στη χώρα μας Σύνταγμα, όπως αναθεωρήθηκε κατά τα έτη 1986 και 2001, έχει περιληφθεί, στο «Μέρος Δεύτερο» ένας πλήρης, σύγχρονος κατάλογος ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων, όπως η ισότητα ενώπιον του νόμου, το δικαίωμα ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας και συμμετοχής στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας, το απαραβίαστο της προσωπικής ελευθερίας, το άσυλο της κατοικίας, η προστασία των προσωπικών δεδομένων, το δικαίωμα αναφοράς προς τις αρχές, το δικαίωμα συνάθροισης και σύστασης ενώσεων, σωματείων κ.λπ., η θρησκευτική ελευθερία, η ελευθερία γνώμης, τύπου, δημόσιας έκφρασης, τέχνης, επιστήμης, έρευνας, διδασκαλίας, παιδείας, το δικαίωμα της ιδιοκτησίας, το απόρρητο των επιστολών, της ανταπόκρισης και της επικοινωνίας, το δικαίωμα στην παροχή έννομης προστασίας και ακρόασης, το δικαίωμα στην εργασία, η συνδικαλιστική ελευθερία, η προστασία του περιβάλλοντος κ.λπ.

Στο πλαίσιο των σημερινών ευρωπαϊκών θεσμών τα βασικά διεθνή κείμενα προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου είναι δύο: Πρώτον, η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΔΑ), η οποία, όπως ήδη αναφέρθηκε, καταρτίστηκε στα πλαίσια του Συμβουλίου της Ευρώπης και υπογράφηκε από εκπροσώπους ορισμένων ευρωπαϊκών κρατών (ιδρυτικών) στη Ρώμη, το έτος 1950, άρχισε δε να ισχύει το έτος 1953. Και, δεύτερον, ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε., που υπογράφηκε, όπως ήδη σημειώθηκε, με τη Συνθήκη της Νίκαιας (2000-2001). Μολονότι αυτός έχει προς το παρόν διακηρυκτικό απλώς χαρακτήρα, οι διατάξεις του, όπως υποστηρίζεται από σημαντική μερίδα της θεωρίας, έχουν υψηλή συμβολική αξία και ακτινοβολία και αποτελούν για τους νομικούς πηγή έμπνευσης και στέρεο ερμηνευτικό έρεισμα. Η κατοχύρωση του δικαιώματος της προσωπικής ελευθερίας στην Ελλάδα απολάμβανε πάντα συνταγματική περιωπή. Η διάταξη αυτή διατηρήθηκε με διαφοροποιήσεις στα ελληνικά συντάγματα μέχρι την αναθεώρηση του 1911. από την αναθεώρηση αυτή δεν συμπεριλαμβάνεται στα ελληνικά συντάγματα καθώς το περιεχόμενο της θεωρείται αυτονόητο. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι όταν το αγωνιζόμενο έθνος καθιέρωνε την βασική αυτή αρχή το 1823 ήτοι την εποχή που η δουλεία επικρατούσε επίσημα στις περισσότερες χώρες.

2.4. Καταπάτηση- Παραβίαση του Δικαιώματος της Ελευθερίας

Η αλήθεια είναι ότι ζούμε σε έναν κόσμο όπου όλοι οι άνθρωποι δεν έχουν την ίδια αντιμετώπιση είτε από τους συμπολίτες τους είτε από το ίδιο το κράτος. Έτσι καθημερινά γινόμαστε μάρτυρες περιπτώσεων όπου τα δικαιώματα ορισμένων κοινωνικών ομάδων παραμελούνται ή καταπατούνται. Συνεπώς η ζωή αυτών των ανθρώπων υποβαθμίζεται. Το γεγονός αυτό λοιπόν ήταν που με παρακίνησε να επιλέξω αυτό το θέμα καθώς και η ευαισθησία που οφείλουν να δείξουν όλοι αυτοί που θέλουν να ονομάζονται άνθρωποι.

Ποιά είναι όμως αυτά τα βασικά δικαιώματα που τόσοι άνθρωποι στερούνται; Πρόκειται για τα ανθρώπινα δικαιώματα τα οποία είναι βασικά δικαιώματα και θεμελιώδεις ελευθερίες που δικαιούνται όλοι οι άνθρωποι, τα οποία περιλαμβάνουν αστικά, πολιτικά αλλά και κοινωνικά, πολιτιστικά και οικονομικά δικαιώματα.

Μερικά από τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι:

Το δικαίωμα στη ζωή και την ελευθερία

Η ελευθερία της σκέψης και της έκφρασης

Το δικαίωμα συμμετοχής στον πολιτισμό, την εργασία και την εκπαίδευση

Το δικαίωμα την ισότητας ενώπιον του νόμου

Το δικαίωμα για σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής

Το δικαίωμα της ιδιοκτησίας

Συχνά όμως βλέπουμε πως πολλά από τα παραπάνω δικαιώματα καταπατούνται. Τα αίτια αυτής της καταπάτησης είναι πολλά. Καταπιέζουν τους αδύναμους, τους εκμεταλλεύονται και τους στερούν τα θεμελιώδη δικαιώματα τους. Επιπλέον ο άνθρωπος έχει την τάση να σκέφτεται το προσωπικό του κέρδος, λειτουργώντας απάνθρωπα και εκμεταλλευόμενος τους αδύναμους όπως οι γυναίκες και τα παιδιά. Άλλο αίτιο είναι και οι κακές συνθήκες ζωής π.χ ανεργία, φτώχεια, οικονομική κρίση, οι οποίες αποτελούν από μόνες τους καταπάτηση των δικαιωμάτων μας. Επίσης η τάση του ανθρώπου προς τον καταναλωτισμό στις μεγαλουπόλεις οδηγεί στην αλλοτρίωση της ζωής και ακυρώνει την ανθρωπιά και την ζεστασιά στις σχέσεις. Σημαντικός παράγοντας είναι και η απουσία τόλμης, θάρρους και αποφασιστικότητας. Παραβιάζουν τις ατομικές ελευθερίες, αναιρώντας τα πολιτικά δικαιώματα, ασκώντας βασανιστήρια, φυλακίζοντας, δολοφονώντας κ.α. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης έχουν έναν ξεχωριστό ρόλο στο πρόβλημα. Χρησιμοποιούνται ως μοχλοί για την εξυπηρέτηση συμφερόντων. Ακόμη συμβάλλουν στη μαζικοποίηση του πολιτισμού και την αλλοίωση της εθνικής φυσιογνωμίας και ταυτότητας των λαών. Με την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων έχουν ασχοληθεί διάφορα

δικαστήρια και οργανώσεις τόσο σε ευρωπαϊκό τόσο και σε εθνικό επίπεδο. Κάποια παραδείγματα από τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε πολλές χώρες είναι τα εξής. Για αρχή στην Ελλάδα κάποιες περιπτώσεις παραβίασης δικαιωμάτων κρατουμένων μεταναστών στην Ελλάδα γίνεται από την κοινοτική υπηρεσία για τη φύλαξη των εξωτερικών συνόρων των κρατών δηλαδή την Frontex. Ένα σύγχρονο παράδειγμα είναι στην Ινδία όπου η Ινδία έχει 1,2 δις. Κατοίκων θεωρείται η χειρότερη χώρα της ομάδας του G20 για να είσαι γυναίκα. Υπολογίζεται ότι κατά μέσον όριο μια Ινδή βιάζεται κάθε 21 λεπτά. Τι κι αν

επικεφαλής του κυβερνώντος κόμματος, της προεδρίας της Κάτω Βουλής, τριών υπουργείων και πολλών μεγάλων επιχειρήσεων είναι γυναίκες ή αν μια ολόκληρη γενιά νεαρών γυναικών μορφώνεται και βγαίνει στον στίβο της εργασίας πιο δυναμικά από ποτέ; Οι κόρες της Ινδίας κινδυνεύουν από τότε που βρίσκονται στην μήτρα της μάνας τους. Οι εκτρώσεις θηλυκών εμβρύων και η δολοφονίες νεογνών κοριτσιών λαμβάνουν, σύμφωνα με τον ΟΗΕ, διαστάσεις γενοκτονίας: υπολογίζονται σε περισσότερες από 750.000 ετησίως, ενώ δημιουργούν μια εντελώς άνιση αναλογία ανδρών και γυναικών. Η έλλειψη γυναικών οδηγεί σε απαγωγές και ένα σκλαβοπάζαρο δεκάδων χιλιάδων κοριτσιών που πωλούνται ως πόρνες, ως υπηρέτριες ή ως νύφες. Κάποιο άλλο παράδειγμα παραβίασης δικαιωμάτων είναι στο Ιράκ όπου υπάρχει βία, φτώχεια και υποβάθμιση. Κυρίως στις γυναίκες και στα παιδιά όπου συνεχίζουν να υποφέρουν από την βία και την καταπάτηση των δικαιωμάτων τους. 82 εκατομμύρια κορίτσια παντρεύονται σε ηλικία 10-17 Κι πολλά από αυτά κυφορούν πριν την ενηλικίωση τους.

2.5. Οργανισμοί που προστατεύουν τα ανθρώπινα δικαιώματα- Άτομα που αγωνίστηκαν για αυτά.

Οργανισμοί ανθρωπίνων δικαιωμάτων:

Με την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων έχουν ασχοληθεί διάφορα δικαστήρια και οργανώσεις τόσο σε ευρωπαϊκό τόσο και σε εθνικό επίπεδο.

Μη κυβερνητικοί οργανισμοί, Διεθνής αμνηστία, το ταμείο Υπεράσπισης παιδιών, Κέντρο δράσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα, Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων δικαιωμάτων, Ανθρώπινα δικαιώματα χωρίς σύνορα, Εθνική ένωση για την πρόοδο των Έγχρωμων ατόμων, το συμβούλιο Ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η επιτροπή για τα ανθρώπινα δικαιώματα στο συμβούλιο της Ευρώπης.

Η **διεθνής αμνηστία** είναι μία μη κυβερνητική οργάνωση που συνεργάζεται με την ευρωπαϊκή ένωση και έχει ως κύριο αντικείμενο την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως αυτά έχουν θεσπιστεί για τους ανθρώπους της Γης, σε οποιοδήποτε γεωγραφικό σημείο και ανεξαρτήτως πολιτικής παράταξης, ιδεολογίας, θρησκευτικού δόγματος, χρώματος, φυλής, φύλου, ηλικίας, κ.τ.λ. Σκοπός της είναι η διεξαγωγή έρευνας για την πρόληψη και καταστολή των παραβάσεων αυτών που πλήττουν ιδιαίτερα τη σωματική και διανοητική ακεραιότητα, την ελευθερία της συνείδησης και της έκφρασης, καθώς και η αποτροπή κάθε διάκρισης. Επιπλέον, έχει ιδρυθεί το **Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων**, στο οποίο μπορεί να απευθυνθεί κάθε πολίτης είναι δεσμευτικές και το Δικαστήριο έχει την δυνατότητα να επιδικάσει αποζημίωση. Ωστόσο το θέμα της καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι κάτι που μας αφορά όλους ανεξάρτητα από την κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε τώρα, γιατί όσο κι αν αυτό μας φαίνεται τώρα περίεργο κάποια στιγμή ίσως έλθουμε εμείς στην θέση αυτών των ανθρώπων και συμπαράσταση και την υποστήριξη των συνανθρώπων μας. Είναι καθήκον όλων μας να διαφυλάξουμε την ενότητα μας και να υπερασπιζόμαστε το δίκαιο μας με σεβασμό και συνεργασία.

Άτομα που αγωνίστηκαν για το δικαίωμα της Ελευθερίας. Μερικά ονόματα των οποίων αγωνίστηκαν για τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι:

Λ MARTIN ΛΟΥΘΕΡ ΚΙΝΓΚ

Ο Μάρτιν Λούθερ Κινγκ Τζούνιορ ο νεότερος ήταν ένας από τους γνωστότερους υπέρμαχους της μη βίαιης κοινωνικής αλλαγής τον εικοστό αιώνα.

Ο Κινγκ γεννήθηκε στην Ατλάντα της Τζόρτζια και η εξαιρετική ρητορική του δεινότητα καθώς και το προσωπικό του θάρρος τράβηξαν για πρώτη φορά την προσοχή της χώρας το 1955 όταν ο ίδιος μαζί με άλλους ακτιβιστές πολιτικών δικαιωμάτων συνελήφθησαν στο Μοντγκόμερι της Αλαμπάμα, αφού ηγήθηκαν ενός μποϊκοτάζ εναντίον της εταιρείας συγκοινωνιών, η οποία απαιτούσε από τους έγχρωμους επιβάτες της να δίνουν τις θέσεις τους στους λευκούς και οι ίδιοι να στέκονται όρθιοι ή να κάθονται στο πίσω μέρος των λεωφορείων. Κατά τη διάρκεια της επόμενης δεκαετίας ο Κινγκ έγραφε και έδινε ομιλίες και οργάνωνε μη βίαιες διαμαρτυρίες και μαζικές διαδηλώσεις για να τραβήξει την προσοχή στις φυλετικές διακρίσεις και για να απαιτήσει τη θέσπιση νομοθεσίας πολιτικών δικαιωμάτων για την προστασία των δικαιωμάτων των Αφρο – Αμερικανών.

Το 1963 στο Μπίρμιγχαμ της Αλαμπάμα, ο Κινγκ ηγήθηκε μαζικών ειρηνικών διαδηλώσεων, τις οποίες η λευκή αστυνομία αντιμετώπισε δια της βίας, με αστυνομικούς σκύλους και πυροσβεστικές αντλίες, δημιουργώντας έτσι διαμάχες που κατέληξαν στα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων σε όλο τον κόσμο. Οι μαζικές διαμαρτυρίες που ακολούθησαν σε πολλές κοινότητες κορυφώθηκαν με μια πορεία προς την Ουάσιγκτον που αριθμούσε περισσότερα από 250.000 άτομα, όπου ο Κινγκ έδωσε τον περίφημο λόγο του «Έχω ένα όνειρο» που περιγράφει τον κόσμο που οραματίστηκε στον οποίο δε θα υπάρχουν φυλετικές διακρίσεις.

Το κίνημα που ενέπνευσε ο Κινγκ ήταν τόσο δυνατό, ώστε το 1964 το Κογκρέσο θέσπισε το Νόμο περί Πολιτικών Δικαιωμάτων, την ίδια χρονιά που ο Κινγκ τιμήθηκε με το Βραβείο Νόμπελ για την Ειρήνη. Ο Κινγκ αποτελεί πρότυπο του κινήματος πολιτικών δικαιωμάτων και μετά θάνατον του απονεμήθηκε το Προεδρικό Μετάλλιο Ελευθερίας. Η ζωή και το έργο του συμβολίζουν την αναζήτηση της ισότητας και την κατάργηση των διακρίσεων, τα οποία αποτελούν την ουσία του Αμερικανικού – αλλά και του παγκόσμιου – ονείρου.

Τσε Γκεβέρα

Μέσα στο 1996 και το 1997 εκδόθηκαν από διάφορους συγγραφείς πολλά βιβλία, μπροσούρες και άρθρα, για τον Ερνέστο Γκεβέρα, σε ανάμνηση της 30ης επετείου από την εκτέλεση του. Σε ολόκληρο τον κόσμο είναι βέβαια πιο γνωστός με το ψευδώνυμο "Τσε", ένα παρατσούκλι που του έβγαλαν οι συναγωνιστές του όταν ήτανε στο Μεξικό την 10ετία του 1950. Το "Τσε" είναι ένα πολύ διαδεδομένο παράνομο στην Αργεντινή την χώρα που γεννήθηκε. Το 1997, πολλοί νεολαίοι στην Λατινική Αμερική και στην Ευρώπη άρχισαν να φοράνε μπλουζάκια με τον Γκεβέρα και να κολλάνε στα σπίτια τους αφίσες με το πορτραίτο του.

Διάφοροι κυνικοί και επιπόλαιοι φιλοκαπιταλιστές δημοσιογράφοι προσπάθησαν να υποβαθμίσουν το νέο αυτό ενδιαφέρον για τον Τσε. Υποστήριζαν έτσι λαθεμένα ότι

δεν είναι τίποτα άλλο από μια διάθεση να ταυτιστούν αυτοί οι νεολαίοι με το απελευθερωμένο στιλ ζωής που συνδέθηκε με τη 10ετία του 1960. Χωρίς αμφιβολία ο Τσε Γκεβέρα ασκεί μια ρομαντική έλξη σε πολλούς νεολαίους, που θέλουν να προβάλλουν κι αυτοί την εικόνα του "επαναστάτη".

Το πιο σημαντικό όμως είναι ότι το ανανεωμένο αυτό ενδιαφέρον για τον Γκεβέρα, αντανακλά την έλξη που πάντα είχε, σ' αυτούς που αναζητάνε ένα τρόπο για ν' αλλάξουν την κοινωνία και να βάλουν τέλος στην εκμετάλλευση του καπιταλισμού και του ιμπεριαλισμού. Ο Τσε και η Κούβα, αποτελούν για πολλούς ένα σύμβολο αντίστασης. Την ίδια ώρα, αυτό που εκφράζει η μεγάλη απήχηση που έχει ο Τσε Γκεβέρα στη νέα γενιά είναι η διάθεση αναζήτησης των επαναστατικών σοσιαλιστικών ιδεών, που προσφέρουν την μόνη βιώσιμη εναλλακτική λύση στον καπιταλισμό.

Γιατί όμως, η Επιτροπή για μια Εργατική Διεθνή (C.W.I.), εκδίδει αυτή τη μπροσούρα για τον Τσε και την Κούβα όταν έχουν ήδη γραφτεί τόσα πολλά διεθνώς;

Εκτός από πολλά ειρωνικά και επιφανειακά άρθρα σε διάφορα περιοδικά και εφημερίδες, τον τελευταίο καιρό εκδόθηκαν και ορισμένα σοβαρά βιβλία και βιογραφίες για τον Τσε. Για παράδειγμα, το βιβλίο "Τσε Γκεβέρα: Μια επαναστατική ζωή" από τον Αμερικάνο δημοσιογράφο και συγγραφέα Λη Άντερσον, είναι μια πολύ καλογραμμένη βιογραφία. Το ίδιο ισχύει και με την βιογραφία "Ερνέστο Γκεβέρα, ο γνωστός επίσης σαν Τσε" του Μεξικανού συγγραφέα Πάκο Ιγκνάσιο Τάμπο, (διαθέσιμη μόνο στα ισπανικά). Ωστόσο, παρά την πολύχρονη έρευνα που έκαναν αυτοί οι συγγραφείς, τα έργα τους αναπόφευκτα έχουν μια σημαντική έλλειψη. Δεν βγάζουν τα πολιτικά συμπεράσματα από την συμβολή του Τσε στο επαναστατικό κίνημα, έτσι ώστε τα μαθήματα αυτά να ενισχύσουν το σημερινό αγώνα ενάντια στον καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό. Βέβαια αυτοί οι συγγραφείς, παρά το γεγονός ότι κάνουν μια σημαντική συμβολή στην ιστοριογραφία, δεν μπορούσαν να φέρουν σε πέρας αυτό το καθήκον, γιατί οι ίδιοι δεν συμμετέχουν σήμερα στον αγώνα για την ανατροπή του καπιταλισμού και το χτίσιμο μιας σοσιαλιστικής κοινωνίας.

Η C.W.I. εκδίδει λοιπόν αυτή την μπροσούρα για τον Τσε και την Κουβανική Επανάσταση του 1959 με στόχο να συμβάλει μ' αυτό τον τρόπο στο χτίσιμο μιας διεθνούς επαναστατικής σοσιαλιστικής οργάνωσης, που θα αγωνιστεί για να ανατρέψει τον καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό. Βέβαια η ιστορία δεν επαναλαμβάνεται ξανά με τον ίδιο τρόπο. Μπορούμε όμως να βγάλουμε πολύ σοβαρά μαθήματα από τους προηγούμενους αγώνες και τις επαναστάσεις, που να βοηθήσουν να έχει επιτυχία η σημερινή πάλη για τον σοσιαλισμό. Η Κουβανέζικη Επανάσταση πιο συγκεκριμένα και η συμβολή που είχε σ' αυτήν ο Τσε Γκεβέρα, έχει να προσφέρει σοβαρά διδάγματα στον αγώνα ενάντια στην εκμετάλλευση, που ξεδιπλώνεται σήμερα ειδικά στην Λατινική Αμερική, την Αφρική, την Ασία και την Μέση Ανατολή.

Για να βγάλουμε όμως τα σωστά συμπεράσματα, δεν είναι αρκετό να παρακολουθήσουμε μόνον τα ιστορικά γεγονότα όπως συνέβηκαν, αλλά είναι απαραίτητο να αναζητήσουμε και να συζητήσουμε τις ιδέες και τις μεθόδους που υιοθέτησαν οι κεντρικοί πρωταγωνιστές σ' αυτούς τους αγώνες. Αυτή λοιπόν η μπροσούρα είναι κύρια μια συμβολή στη συζήτηση πάνω στις εμπειρίες, τις ιδέες και τις μεθόδους του αγώνα που υιοθετήθηκαν κατά τη διάρκεια της επανάστασης, στην

οποία ο Τσε έπαιξε πρωταγωνιστικό ρόλο, και δεν έχει στόχο ν' αποτελέσει μια πλήρη προσωπική βιογραφία του Τσε.

Έτσι, πολλές πτυχές της ζωής του, συμπεριλαμβανομένων και των δύο γάμων του, δεν εξετάζονται εδώ, παρά το γεγονός ότι τα προσωπικά ζητήματα παίζουν σημαντικό ρόλο στο σχηματισμό ενός χαρακτήρα και επηρεάζουν την πολιτική του εξέλιξη. Επίσης δεν ήταν δυνατόν σ' αυτό το έργο ν' αναφερθούμε σ' όλα τα ιστορικά γεγονότα που συνέβησαν εκείνη την περίοδο και στα οποία συμμετείχε ο Τσε. Εκείνοι οι αναγνώστες που ενδιαφέρονται γι' αυτά, θα πρέπει να διαβάσουν τουλάχιστον κάποιες από τις βιογραφίες ή τα ιστορικά έργα, που αναφέρονται στη Κούβα, στον Τσε και την Κουβανική Επανάσταση.

Με αφορμή την 30η επέτειο από το θάνατο του, αξίζει πράγματι να θυμηθούμε τους αγώνες στους οποίους πρωτοστάτησε, με ηρωισμό και αυτοθυσία, ενάντια στον καπιταλισμό και στον ιμπεριαλισμό. Ο Τσε πάλεψε με πείσμα ενάντια στην εκμετάλλευση κερδήθηκε στον σοσιαλισμό κύρια μέσα από τις δικές του εμπειρίες και είχε την φλογερή επιθυμία να τον δει να επικρατεί διεθνώς. Αρχικά είδε με ενδιαφέρον τα καθεστώτα της ΕΣΣΔ και της Ανατολικής Ευρώπης, σαν πιθανές εναλλακτικές σοσιαλιστικές κοινωνίες. Ακόμη όμως και τότε, διατήρησε μια επιφυλακτικότητα και κράτησε τις αποστάσεις του. Αργότερα, όταν απόκτησε άμεση εμπειρία απ' αυτά τα γραφειοκρατικά καθεστώτα, που δεν είχαν καμία σχέση με τον σοσιαλισμό, άλλαξε ριζικά γνώμη.

Ο Τσε αφιερώθηκε στην επανάσταση όταν ήταν 25 περίπου χρονών και σε αυτό τον αγώνα έμελλε να θυσιάσει και τη ζωή του όταν έγινε 39 ετών. Καθοδηγούσε τους συντρόφους του πάντα με το παράδειγμα του κι ήταν ένα ακλόνητος διεθνιστής. Αυτές οι αρετές του, τον έκαναν πηγή έμπνευσης και σύμβολο πάλης ενάντια στην καταπίεση και την εκμετάλλευση.

Αλέκος Παναγούλης

Ο **Αλέξανδρος Παναγούλης** (2 Ιουλίου 1939 – 1 Μαΐου 1976) υπήρξε πολιτικός και ποιητής. Δραστηριοποιήθηκε στον αγώνα κατά της Δικτατορίας της Χούντας των Συνταγματαρχών (1967-1974). Παγκόσμια γνωστός, ιδιαίτερα για την θαρραλέα του πράξη, την απόπειρα δολοφονίας του δικτάτορα Γ. Παπαδόπουλου στις 13 Αυγούστου 1968, αλλά και για την αντοχή του στα βασανιστήρια που ακολούθησαν. Στην μεταπολίτευση εκλέχθηκε βουλευτής με την Ένωση Κέντρου (Ε.Κ.) Σπούδασε στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο στην Σχολή Μηχανολόγων-Ηλεκτρολόγων.. Πνεύμα ελεύθερο και δημοκρατικό, ο Αλέξανδρος Παναγούλης εντάχθηκε από νεαρή ηλικία στις κεντρώες πολιτικές δυνάμεις του τόπου: στην Ένωση Κέντρου (Ε.Κ.) του Γεωργίου Παπανδρέου. Συγκεκριμένα ο Α. Παναγούλης εντάχθηκε στην οργάνωση της νεολαίας του κόμματος – Οργάνωση Νέων της Ένωσης Κέντρου (Ο.Ν.Ε.Κ.) που μετονομάζεται στη συνέχεια σε Ελληνική Δημοκρατική Νεολαία (Ε.ΔΗ.Ν.) – για να αναλάβει μετά την μεταπολίτευση την προεδρία της στις 3 Σεπτεμβρίου του 1974.

Μαχάτμα Γκάντι

Επί δύο περίπου χρόνια ταξίδεψε σε πολλές περιοχές της Ινδίας προκειμένου να έρθει σε επαφή με τις απόψεις της σύγχρονης ινδικής κοινωνίας. Το ενδιαφέρον του

επικεντρώθηκε στο πρόβλημα της επαγγελματικής μαθητείας, σύστημα στα πλαίσια του οποίου φτωχοί και αγράμματοι εργάτες δελεάζονταν ώστε να εγκαταλείψουν την Ινδία εργαζόμενοι σε άλλες βρετανικές αποικίες. Ο Γκάντι και η Καστουρμπαί μετά την επιστροφή τους στην Ινδία το 1915. Ο Γκάντι χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της παθητικής αντίστασης κατάφερε να προκαλέσει μεγάλη κινητοποίηση για αυτό το θέμα. Στη Βομβάη πραγματοποιήθηκε συνέλευση όλων των Ινδών ηγετών και καθορίστηκε η 31η Μαΐου 1917 ως η τελευταία ημερομηνία για την κατάργηση της επαγγελματικής μαθητείας. Εν συνεχεία ταξίδεψε σε όλη τη χώρα για να λάβει υποστήριξη του αγώνα του. Οι συγκεντρώσεις σε κάθε σταθμό της περιόδου του ήταν τέτοιες, ώστε ανάγκασαν την κυβέρνηση να αναγγείλει ότι το συγκεκριμένο σύστημα εργασίας θα έπαυε πριν την 31η Μαΐου. Την περίοδο του Μεσοπολέμου αναδείχθηκε σε κεντρική μορφή του εθνικού αγώνα των Ινδών για ανεξαρτησία. Το κίνημα της ανεξαρτησίας άρχισε σύντομα να εξαπλώνεται και όταν στα 1919 το Βρετανικό Κοινοβούλιο μέσω της πράξης του Rowlatt παρεχώρησε στις αποικιακές δυνάμεις έκτακτες εξουσίες για την αντιμετώπισή του, η τακτική της παθητικής αντίστασης απέκτησε εκατομμύρια θιασώτες σε όλη τη χώρα. Μία διαδήλωση εναντίον της πράξης του Rowlatt στην πόλη Αμριτσάρ κατέληξε σε λουτρό αίματος από τις βρετανικές δυνάμεις (Σφαγή του Αμριτσάρ). Ως αντίδραση στην απάνθρωπη αποικιοκρατική αυτή πράξη ο Μαχάτμα όρισε την 16η Απριλίου ημέρα νηστείας και προσευχής για τα θύματα της σφαγής. Το 1920 μετά την αποτυχία των Βρετανών να επανορθώσουν ο Γκάντι προώθησε μίαν οργανωμένη εκστρατεία μη συνεργασίας. Παραιτήθηκαν οι Ινδοί κρατικοί αξιωματούχοι, οι πολίτες αρνούσαν τη συμμετοχή σε κρατικούς οργανισμούς και τα παιδιά αποχώρησαν από τα κρατικά σχολεία

3. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Αρχικά, μοιραστήκαμε τις ταινίες που έχουν σχέση με την προσωπική ελευθερία που μας είχε δώσει η κυρία μας και έπειτα ο καθένας μας έγραψε τα στοιχεία που χρειαζόταν από την ταινία που είδε και την περίληψη της.

Στην πρώτη ταινία η οποία ήταν «**Το λιμάνι της Χάβρης**» με σκηνοθέτη τον Aki Kaurismaki. Η παραγωγή της ταινίας έγινε στην Γερμανία το 2011 με τους εξής ηθοποιούς: Andre Wilms, Kati Outinen, Jean-Pierre Darrousin και Blondin Miguel. Σε αυτή την ταινία ο Μάρσελ Μαρξ, πρώην συγγραφέας και πολύ γνωστός αντικομμφορμιστής έχει αποσυρθεί σε εθελοντική εξορία στο λιμάνι της Χάβρης, όπου, νιώθει ότι έχει φτάσει σε μια στενότερη επικοινωνία με το λαό που υπηρέτησε αξιοπρεπώς αλλά χωρίς υλικό έθασε τα όνειρα του για μια λογοτεχνική επανάσταση και ζει ευτυχισμένα στο τρίγωνο του αγαπημένου του μπαρ, της εργασίας, και της συζύγου του Arletty όταν ξαφνικά η μοίρα πετάει στο του έναν ανήλικο μετανάστη από την σκοτεινή Αφρική. Η Arletty ταυτόχρονα αρρωσταίνει σοβαρά και πέφτει στο κρεβάτι, ενώ ο Marcel για άλλη μια φορά πρέπει να σταθεί όρθιος στον τοίχο της ανθρώπινης αδιαφορίας με μόνο όπλο του την έμφυτη αισιοδοξία και την ακλόνητη αλληλεγγύη. Όμως, εναντίον του βρίσκεται ο συνταγματικός μηχανισμός της πολιτείας που κυβερνά τυφλά και που εκπροσωπείται από την αστυνομία, η οποία από στιγμή σε στιγμή πλησιάζει τον μικρό μετανάστη που βρέθηκε μπροστά στο Marcel. Τέλος, με αυτή την ταινία μπορούμε να αντιληφθούμε ότι την κυβέρνηση την

εκπροσωπεύει η αστυνομία η οποία θα πιάσει τον μικρό πρόσφυγα και θα του κάνουν πράγματα τα οποία θα του καταπατήσουν την προσωπική του ελευθερία.

Στην δεύτερη ταινία που καταγράψαμε βρήκαμε τα παρακάτω στοιχεία. Η ταινία είναι το «Ψηλά τα χέρια» σκηνοθέτης είναι ο Ρομαν Γκουπιλ. Η παραγωγή της ταινίας έγινε στην Γαλλία το 2010 με τους εξής ηθοποιούς: Βαλέρια Μπρούνι Τεντεσκή, Λίντα Ντουντάεβα, Ζουλς Ριτμάνικ, Ιπολίτ Ζιράρντο. Σε αυτή την ταινία είναι η Μιλάνα, μια μαθήτρια έκτης δημοτικού από την Τσετσενία. Όταν μια οικογένεια διώχεται από τα σύνορα τα παιδιά διαισθάνονται τον κίνδυνο ότι έρχεται και η δικιά τους σειρά και αποφασίζουν ότι είναι ώρα για δράση. Υπόσχονται ότι θα μείνουν για πάντα μαζί και καταστρώνουν τρόπους για να σώσουν την Μιλάνα. Τέλος με αυτή την ταινία μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι καταπατώνται τα ανθρώπινα δικαιώματα της Μιλάνα. Ένα κορίτσι το οποίο θέλει να ζήσει και του κάνουν την ζωή του δύσκολη και σε αυτό και στους γονείς του.

4. Συμπεράσματα

Τα Ανθρώπινα Δικαιώματα είναι « βασικά δικαιώματα και θεμελιώδεις ελευθερίες που δικαιούνται όλοι οι άνθρωποι» περιλαμβάνουν αστικά και πολιτικά δικαιώματα, όπως το δικαίωμα στη ζωή και την ελευθερία, την ελευθερία σκέψης και έκφρασης καθώς και την ισότητα στον νόμο. Στα ανθρώπινα δικαιώματα περιλαμβάνονται επίσης κοινωνικά, πολιτιστικά και οικονομικά δικαιώματα όπως το δικαίωμα της συμμετοχής στον πολιτισμό, το δικαίωμα στην τροφή, στην εργασία και στην εκπαίδευση. Όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται ελεύθεροι και ίσοι, κάθε ανθρώπινη ύπαρξη δικαιούται αξιοπρέπεια και σεβασμό. Αποκαλούνται ανθρώπινα δικαιώματα γιατί είναι οικουμενικά. Είναι τα δικαιώματα που δικαιούνται όλοι χωρίς διακρίσεις, χωρίς να έχει σημασία ποιοι είναι και που ζουν αλλά απλώς γιατί είναι ζωντανόί.

Η χώρα μας ζει μια πρωτοφανή οικονομική κρίση. Είναι γεγονός ότι σε περιόδους οικονομικής κρίσης υπονομεύονται τα κεκτημένα εργασιακά δικαιώματα, αυξάνεται η ανεργία και η φτώχεια, καταρρέει το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας και απειλούνται ιδιαίτερος οι ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες, όπως τα παιδιά, οι γυναίκες, οι νέοι που δεν έχουν ενταχθεί στην αγορά εργασίας, οι μακροχρόνια άνεργοι, οι ηλικιωμένοι, οι ανειδίκευτοι και τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Ειδικότερα στην αγορά εργασίας καταπατώνται τα εργασιακά δικαιώματα, επεκτείνεται η ανασφάλιστη εργασία, η μερική απασχόληση, οι ευέλικτες μορφές εργασίας, μειώνονται οι αμοιβές, κινδυνεύουν οι συλλογικές διαπραγματεύσεις, αυξάνεται το ποσοστό ανεργίας και ειδικότερα το ποσοστό ανεργίας των γυναικών και δημιουργείται ένα νέο μεταναστευτικό ρεύμα των Ελλήνων,

5. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ- ΔΙΚΤΥΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ-ΤΑΝΙΕΣ:

ΒΙΒΛΙΑ: «Το Δικαίωμα της προσωπικής ελευθερίας» Μαρία Π. Κοτσινόμου
«Ιστορική εξέλιξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου: «Διεθνής προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου»

ΤΑΝΙΕΣ: «Το λιμάνι της Χάβρης» Aki Kaurismaki
«Ψηλά τα χέρια» Ρομέν Γκουπίλ

ΔΙΚΤΥΟΓΡΑΦΙΑ:

1. <http://www.livepedia.gr/index.php/%CE%95%CE%BB%CE%B5%CF%85%CE%B8%CE%B5%CF%81%CE%AF%CE%B1>
2. <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CE%BB%CE%B5%CF%85%CE%B8%CE%B5%CF%81%CE%AF%CE%B1>
3. <http://edu09.pbworks.com/w/page/21181123/%CE%99%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CE%B5%CE%BE%CE%AD%CE%BB%CE%B9%CE%BE%CE%B7%20%CF%84%CF%89%CE%BD%20%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CF%89%CE%BC%CE%AC%CF%84%CF%89%CE%BD%20%CF%84%CE%BF%CF%85%20%CE%B1%CE%BD%CE%B8%CF%81%CF%8E%EF%BF%BD>
4. <http://gr.humanrights.com/voices-for-human-rights/human-rights-organizations/non-governmental.html>
5. <http://tvxs.gr/news/%CE%B9%CF%81%CE%AC%CE%BA/%CE%B9%CF%81%CE%AC%CE%BA-%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%B1%CE%B2%CE%B9%CE%AC%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%B1%CE%BD%CE%B8%CF%81%CF%89%CF%80%CE%AF%CE%BD%CF%89%CE%BD-%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CF%89%CE%BC%CE%AC%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%BA%CE%B1%CF%84%CE%B1%CE%B3%CF%81%CE%AC%CF%86%CE%B5%CE%B9-%CE%BF-%CE%BF%CE%B7%CE%B5>
6. http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9C%CE%B1%CF%87%CE%AC%CF%84%CE%BC%CE%B1_%CE%93%CE%BA%CE%AC%CE%BD%CF%84%CE%B9
7. <http://gr.youthforhumanrights.org/voices-for-human-rights/champions/martin-luther-king-jr.html>
8. ΤΟ ΘΕΜΑ «Τα κορίτσια στην Ινδία κινδυνεύουν προτού γεννηθούν»

6. Παράρτημα

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΤΑΙΝΙΑΣ

Τίτλος Ταινίας : .....
Σκηνοθέτης (Όνομα και Εθνικότητα) :

Παραγωγή : .....

Έτος : .....

Ηθοποιοί :

.....
.....
.....

➤ Σε ποια χρονική περίοδο αναφέρεται το έργο, σε ποια χώρα ή περιοχή?

.....
.....
.....

➤ Σε ποιο είδος κατατάσσεται? Ντοκυμαντέρ, επιστημονικό, δράμα, κοινωνικό, κωμωδία, άλλο?

.....
.....

➤ Το περιεχόμενο του έργου διαδραματίζεται σε περίοδο κρίσης, οικονομικών/ κοινωνικών / πολιτικών αλλαγών ή άλλο?

.....
.....
.....
.....
.....

➤ Πρόκειται για έργο που αναφέρεται σε αληθινή ιστορία?

.....
.....
.....
.....

➤ Ποιά θέματα προσεγγίζει? Οικονομικά, κοινωνικά, ψυχολογικά, άλλα?

.....

.....
.....
.....
.....
.....

➤ Γράψτε μια σύντομη περίληψη της πλοκής της ταινίας

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

➤ Ποια είναι τα κεντρικά πρόσωπα του έργου;

.....
.....
.....
.....
.....

➤ Για κάθε πρόσωπο να φτιάξετε έναν πίνακα που να περιλαμβάνει: την ηλικία, την οικογενειακή κατάσταση, την κοινωνική κατηγορία στην οποία ανήκει κ.α.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

